

Ala xa masenyi singe **Annabi P̄olu naxan sεbε** **Timote ma** **Masenyi nde yi Kitaabui xa** **fe ra**

Annabi P̄olu to Lisitire li, a naxa danxaniyatœ nde to naxan nu xili Timote. Hali Timote to mu nu findixi fori ra, Annabi P̄olu naxa a xanin a xun ma a xa biyaasi kui alako a xa a mali Ala xa masenyi kawandide. Timote naxa na wali suxu a fanyi ra. A naxa bira a karamœxœ fœxœ ra yire birin, alako a xa danxaniya xa sabati, a man xa fata kawandi tide. Annabi P̄olu naxa la a ra, a a xεsε a xa sa wali nde raba a yεtε ra. Ala nu bara na masen P̄olu bε namijonmε xa masenyi nde ra.

Timote to siga Efεsε danxaniyatœ nama malide, Annabi P̄olu naxa bataaxε sεbε a ma, naxan findixi yi Kitaabui ra. Na kui, P̄olu naxa marasi gbegbe fi Timote ma alako a xa masenyi hagigε ti Efεsεkae bε Ala xa sεriyε xa fe ra. Mixi naaxi ndee nu na mεnni naxee nu wama Ala xa wali xun nakanafe. P̄olu naxa e xa fe birin makεnεn Timote bε, alako a xa nɔndi masen e bε sεnbε ra. P̄olu man naxa marasi nde fi Timote ma danxaniyatœ nama nεrε ki xa fe ra.

Sεriyε gbegbe na yi Kitaabui kui naxee nɔma to danxaniyatœe fan malide. Annabi P̄olu nu wama Timote nun Efεsεkae malife alako e xa lu Ala xa kira xɔn ma. Won fan na mεnni nε. Ala xa won mali alako yi Kitaabui xa findi lɔnni

fanyi ra won bε won won naxan nabatuma won ma dunijneigiri kui. Won ma danxaniyatœ̄ namae xa lu alɔ̄ Ala nu a masenxi Timote bε ki naxε Annabi Pɔ̄lu saabui ra. Amina.

Ala xa masenyi singe Annabi Pɔ̄lu naxan sεbε Timote ma

Timote xa xεeraya

¹ Won Nakisima Ala nun Isa, won xaxili tima naxan na, e n tan Pɔ̄lu tixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa xεera nan na.

² N na yi bataaxe sεbεfe Timote nan ma, naxan findixi n ma di yati ra a danxaniya ki ma. Baba Ala nun won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi, e xa hinne nun bɔ̄nresa fi i ma, e xa kinikini i ma.

³ N to keli sigade Masedon, n naxa i rasi i xa lu Efεsε alako i xa mixi ndee yamari e naxa xaranyi gbεtε̄ masen mixie bε,

⁴ e naxa kiinie madɔ̄xɔ̄, e man naxa bu e benbae xilie matεngεfe ra. Na fe mɔ̄oli wɔ̄yεnyi rawuyama ne, a mu Ala xa wali rasigama yare ma danxaniya kui.

⁵ N na yaamari fi ne alako xanunteya xa gbo, xanunteya naxan fatanxi bɔ̄nε sεniyεnxι ra, a nun panige tinxinxi, nun danxaniya fiixε ra.

⁶ Mixi ndee bara gbilen danxaniya fɔ̄xɔ̄ ra, e fa lɔ̄ε, na wɔ̄yεnyi fufafu saabui ra.

⁷ E wama findife sεriyε karamɔ̄xœ̄ nan na, kɔ̄nɔ̄ e wɔ̄yεnma fahaamutareja nan kui. E mu soxi fee kui e naxee masenma sεnbε ra.

⁸ Won a kolon Ala xa səriyε fan, xa a rawalima a səriyε ki ma.

⁹ Won man a kolon Ala mu a xa səriyε fixi tinxintœe xa fe xa ra. A a fixi tinxintaree nan ma fe ra, a nun Ala matandilae. A a fixi kaafirie, yunubitœe, diinetaree, Ala maberelae nan ma fe ra. A a fixi mixie nan ma fe ra naxee e baba nun e ngae faxama. Faxatie,

¹⁰ yεnεlæe, xεmε naxee nun xεmεe kafuma, mixi suxuie, wule falεe, mixi naxee kali tima wule xun, a nun mixi birin naxee Ala xa səriyε matandima, a a fixi nee nan ma fe ra.

¹¹ Ala Xili Xungbe Kanyi xa səriyε lanxi a xa xibaaru fanyi nɔrɔxi nan ma, a naxan taxuxi n na.

¹² N bara won Marigi Isa tantu, Ala xa Mixi Sugandixi naxan bara sεnbe fi n ma, a bara la n na han a naxa n naso a xa wali kui.

¹³ Singe n nu a rasɔtɔma ne, n a tɔɔrɔ, n a konbi. Kɔnɔ a naxa kinikini n ma, barima a a kolon n nu na birin nabama kolontareya nun danxaniyatarenja nan kui.

¹⁴ Marigi xa hinne bara gbo ye. A danxaniya nun xanunteya fixi n ma Isa nan saabui ra, a xa Mixi Sugandixi.

¹⁵ Nɔndi masenyi nan ya won birin lan won xa la naxan na: Ala xa Mixi Sugandixi Isa faxi dunija ma yunubitœe nan nakiside. N tan Pɔlu nu findixi yunubitœe nan na naxan dangi mixi birin na,

¹⁶ kɔnɔ Ala naxa kinikini n ma hali n findixi yunubitœe ra naxan dangi birin na, alako Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa dijε gbegbe xa findi misaali ra mixie bε naxee danxaniyama a ma

alako e xa kisi sotø naxan mu jønma abadan.

¹⁷ Mange Ala Kerenyi, naxan mu faxama, naxan mu toma, binye nun nore xa lu a be abadan. Amina.

¹⁸ N ma di Timote, n bara yi marasi fi i ma, naxan lanxi na naminønme masenyie ma naxee nu falaxi i xa fe ra. I xa na masenyi rakamali, i xa gere fanyi so

¹⁹ danxaniya nun jnige tinxinx ra. Ndee bara na rabolo, e xa danxaniya fa kana.

²⁰ Humeneyo nun Alesandire na na mixie nan ya ma. N nee soxi ne Sentane yi ra, alako e xa a tinkan a mu lan e xa Ala rasoto.

2

Sali seriye

¹ N ma marasi singe na yi nan na: Wo xa Ala makula, wo xa Ala maxandi, wo xa mixie xa kontofili masen Ala be, wo xa Ala tantu mixi birin xa fe ra.

² Wo xa na raba mangée nun yarerati birin be, alako won xa lu bønesa kui, won ma dunijøigiri xa raxara, won xa lu Ala xa kira xøn ma, won xa xili fanyi sotø.

³ Na nan fan, na nan lanxi won Nakisima Ala waxønfe ma.

⁴ Ala wama adamadie birin xa kisi, e xa nøndi kolon.

⁵ Ala kerøn na a ra. Xarisa fan kerøn nan a ra, Ala nun adamadie tagi. Na xarisa findixi Ala xa Mixi Sugandixi Isa nan na, naxan findi adamadi ra,

⁶ a fa a yεtε fi xunsare ra mixi birin bε. Na nu findixi seedεrɔxɔya nan na Ala nu wama a xɔn ma tεmui naxε.

⁷ A n tan nan tixi kawandila, xεera, nun karamɔxɔ ra si gbεtεe bε danxaniya nun nɔndi xa fe ra. N na na nɔndi nan falafe, wule mu a ra.

⁸ Na nan a toxi, a xɔli n ma adamadie xa e bεlεxε sεniyεnxie itala Ala maxandi kui yire birin xɔnε nun sɔnχɔ mu naxan na.

⁹ N man wama nε gineε xa dugie nan so naxee e suturama. E naxa e yεtε raxunma xunseχε dεnbexi ra, xεεma ra, gεmε tofanyie ra, xa na mu a ra dugie ra, naxee sare xɔrɔxɔ.

¹⁰ A lanma e xa e yεtε raxunma kewali fanyi nan na, naxan lanma gineε ma naxee birama Ala fɔxɔ ra.

¹¹ Gineε xa nu fe xaran sabari nun magore kui.

¹² N mu a luma gineε xa xεmεe xaran, xa na mu a ra e xa e yamari. Gineε xa lu sabari kui,

¹³ barima Adama nan singe daa, beenun Maha wa xa daa.

¹⁴ Adama xa mu madaxu. Gine εnan madaxu, a fa findi yunubitε ra.

¹⁵ Kɔnɔ Ala gine εrakisima a xa di bari nan kui, xa a luma danxaniya, xanunteya, nun sεniyεnyi kui, alɔ a lanma ki naxε.

3

Danxaniyatε namaε xa yareratie

¹ Nɔndi nan ya: Mixi naxan wama findife danxaniyatε nama xunmati ra, a wama wali fanyi xɔn.

² A lanma danxaniyatœ nama xunmati xa findi mixi ra mixie mu nōma fe jaaxi nde yo falade naxan xun ma. A xa a li a gine kerēn gbansan nan dōxōxi, a findi taxasi mixi ra, naxan a yētē xaninma xaxilimaya ra, binyē na naxan ma, naxan fata xōjē masuxude, naxan fata mixi xarande.

³ A mu lanma a xa findi siisila ra, a mu lanma a xa mawolen. A lanma nē a xa findi mixi ra naxan lanyi fenma, naxan bōjē xinbeli, naxan mu mila.

⁴ A xa fata a yētē xa denbaya rajerēde, a xa die xa lu a xa yaamari bun ma xurui kui,

⁵ barima xa mixi mu fata a yētē xa denbaya rajerēde, a fa mēenima Ala xa danxaniyatœ nama ma di?

⁶ A naxa findi danxaniyatœ neēne ra de, alako a naxa a yētē igbo, a fa jaxankate sōtō alō Ibulisa a sōtōxi ki naxē.

⁷ A man xa findi xili fanyi kanyi nan na danxaniyataree tagi, alako mixie naxa yo a ma, a naxa suxu Ibulisa xa gantanyi ra.

⁸ Mixi naxee findixi danxaniyatœ nama malie ra, e fan xa findi xili fanyi kanyie nan na. E xa e makuya filankafuija ra, e naxa siisi, e naxa bira kōbiri fōxō ra yaagitareya kui.

⁹ E xa Ala xa danxaniya masenyi ragata e xaxili fanyi kui.

¹⁰ E xa mato sinden. Xa e tinxin, e nōma findide danxaniyatœ nama malie ra.

¹¹ Ginee fan xa findi xili fanyi kanyie ra. E naxa findi naafixie ra, e xa findi taxasi mixi ra, e xa tinxin fe birin kui.

¹² Danxaniyatœ nama malie xa ginœ kerèn gbansan nan dœxœ, e xa e xa die nun e xa fœxœ rajœrœ a fanyi ra.

¹³ Mixi naxee danxaniyatœ nama malima a fanyi ra, e binyœ nun limaniya nan sœtœma e xa danxaniya kui Ala xa Mixi Sugandixi Isa ma.

¹⁴ N na yi bataaxe sœbœfe ne i ma, hali n to laxi a ra a gbe mu luxi n xa i yire li.

¹⁵ Xa a sa li n naxa dugundi, i xa Ala xa mixie nœrœ ki fanyi kolon. Ala naxan na na, a xa mixie lanxi a xa danxaniyatœ nama nan ma, naxan na nœndi xa kinki ra.

¹⁶ Fo won xa a kolon ne a Ala nœrœ ki sœnbœ gbo. A gundo makœnœnxi nan ya:

Ala xa Mixi Sugandixi masenxi adama fate nan na,

a xaxili nan tinxin.

A mini ne malekœe ma,

a kawandixi namanœe nan tagi.

Dunipa danxaniyaxi a tan nan ma,

a texi nœrœ nan kui.

4

Nœndi kanafe

¹ Ala Xaxili a masenma ne won be a fiixœ ra, a ndee fama ne danxaniya rabolode waxati dœnxœs kui, e fa bira jinne wule falœe nun e xa xaranyie fœxœ ra.

² Wule falœ filankafuie mixie madaxuma. E xaxili balanxi gben.

³ E tœnyi dœxœma futi xirife ra, a nun donse ndee donfe ra, Ala naxee daaxi alako danxaniyatœe nun nœndi falœe xa e don tantui ra.

⁴ Ala se naxan birin daaxi, a fan. A mu raharamuxi mixie bε naxee a donma tantui ra,

⁵ barima Ala xa masenyi nun Ala maxandi na raseniyenma.

⁶ Xa i na nɔndi masen i ngaxakerenyie bε, i bara findi Ala xa Mixi Sugandixi Isa xa walike fanyi ra, naxan i baloma danxaniya masenyi nun xaranyi fanyi ra, i birama naxan fɔxɔ ra.

⁷ I naxa fe fufafu madɔxɔ kiini ra danxaniya mu naxan kui. I xa Ala fe suxu sɔɔbeε ra.

⁸ Mixie mɛnife e fate ma, na tide mu gbo alɔ e na e xaxili yaka ba. Na xaxili yaka ba nan fama findide mixie bε munafanyi ra dunipa nun aligiyama.

⁹ Nɔndi masenyi nan ya won birin lan won xa la naxan na:

¹⁰ Won walima tunnabεxi nan na, barima won xaxili tixi Ala Njε ra, naxan findixi adamadi birin Nakisima ra, a gbengbenyi danxaniyatɔε.

¹¹ Na nan na ki, i xa na yaamari birin masen mixie bε, i xa e xaran na sεriyee ra.

¹² Mixi yo naxa yo i xa fonikeya ma. I naxan nabama, i xa findi misaali ra danxaniyatɔε bε a lanma e xa wɔyen ki naxε, e xa jεrε ki naxε, e xa e bore xanu ki naxε, e xa danxaniya nun e xa sεniyεni xa lu ki naxε.

¹³ Han n sa fama temui naxε, i xa Kitaabui xaran mixie bε, i xa e ralimaniya, i xa e xaran.

¹⁴ I naxa wali bεnin naxan soxi i yi ra, masenyi tixi Ala xili ra i xa fe ra naxan ma, forie to e bεlεxε sa i xunyi ma.

¹⁵ I xa na rabatu sεnbε ra, alako mixi birin xa i jεrε ki to i sigama yare ki naxε.

16 Мεεни i yete ma, nun na xaranyi ma i naxan tima tunnabexi ra. Xa i na raba i kisima ne, i tan nun naxee i xui ramema.

5

Danxaniyatce jere ki

1 I naxa woyen xercxos fala forie be. I xa e ralimaniya alɔ i baba. I xa xemə fonikee ralimaniya alɔ i xunya xemetae.

2 I xa jnelexeforie ralimaniya alɔ i nga. I xa fonike ginemae ralimaniya alɔ i maaginee seniyeysi kui.

3 I xa kaajε ginee binya, naxee na e kerenyi ma.

4 Xa kaajε ginee xa die na na, xa na mu a ra a xa mamadie, e tan xa Ala waxonfe matinkan e xa denbaya be. Die barimixie naxan nabaxi e be, e xa na sare ragbilen e ma. Ala wama na nan xon.

5 Kaajε ginee yati yati, naxan luxi a keren, a a xaxili tima Ala nan na. A salima, a Ala maxandima temui birin.

6 Kono kaajε ginee naxan birama a yete waxonfe foxo ra, a tan bara faxa hali a jijε to a ra.

7 I xa yi yaamarie masen mixie be, alako e xa lu tinxinyi kui.

8 Mixi naxan mu meenima a xa mixie ma, a gbengbenyi a xa denbaya ma, na kanyi bara danxaniya bejin. A jaaxu dangife kaafiri ra.

9 Kaajε ginee naxan xili lanma a xa sebe kaajε ginee xilie ya ma, a lanma a xa simaya xa dangi ne tongo senni ra. A xa a li a nu doxoxi xemə kerem gbansan nan xon ma,

10 a nun man a kolonxi tinxintœs ra a xa wali fanyie xa fe ra, alœ di xurufe, xœjœ rasenœfe, seniyentœe sanyi maxafe, tœcœrmixie malife, a nun birafe fe fanyi mœcli birin fœxœ ra.

11 Kœnœ kaajœ gine naxee findixi sungbutunyie ra, e xili naxa sœbœ, barima xa a sa li e waxœnfee e ragbilenma ne Ala xa Mixi Sugandixi fœxœ ra, e fa dœxœ xœmœ taa,

12 na temui e bara yunubi sœtœ, barima e bara e xa laayidi singe kana.

13 Bafe na ra, e man findima tunnaxœnœe nan na, e nu fa lu e majœre ra naafixiya rabade, e mixi mafalama, e fe fala naxan mu lanma a xa fala.

14 Na kui, a xœli n ma kaajœ gine sungbutunyie xa dœxœ xœmœ taa, e fa die bari, e mœeni e xa denbaya ma, alako won yaxuie naxa nœ fe jaaxi falade e xun ma.

15 Ndee jian bara e kobe raso, e bira Sentane fœxœ ra.

16 Xa danxaniyatœ gine bara kaajœ gine ndee sœtœ a xa mixie ya ma, a xa a yigiya alako a naxa findi kote ra danxaniyatœ nama bœ. Na kui, danxaniyatœ nama nœma ne kaajœ gine malide naxee na e kerenyi ma.

17 Danxaniyatœ nama xa forie, naxee fee rajœrœma a fanyi ra, e xa binyœ xungbe sœtœ, a gbengbenyi naxee kawandi nun xaranyi tima.

18 A sœbœxi Kitaabui kui, «Ninge ne mengi turuxunma, wo mu lan wo xa a de xiri.» A man sœbœxi, «Walike xa a wali sare sœtœ.»

19 I naxa kalamui rame danxaniyatœ nama xa fori nde xa fe ra, xa seede firin, xa na mu a ra saxan, mu na fe toxi.

²⁰ Naxee bara yunubi raba, i xa i yaxaseri masa e xa fe ra, birin ya xɔri, alako booree fan xa gaaxu.

²¹ N bara yi yaamarie fi i ma, Ala, a xa Mixi Sugandixi Isa, nun maleke sugandixie ya xɔri. I xa yi yaamarie rabatu tinxinyi kui. I naxa mixi yo rafisa a boore bε.

²² I naxa gbata mixie sugandide, i fa i bεlexε sa e ma, xa na mu a ra i fan luma nε e xa yunubie kui. I xa lu səniyεnyi kui.

²³ I naxa ye gbansan xa min. I xa wəni nde min seri ra i furi xa fe ra, barima i luma fura ra.

²⁴ Mixi ndee xa yunubie makenenxi beenun e xa makiitide li, kɔnɔ boore gbee mu toma fo yare.

²⁵ Wali fanyi fan makenenma na ki nε, wali naaxi mu nɔxunma.

6

Ala xa seriye danxaniyatɔee bε

¹ Danxaniyatɔee naxee na konyiya kui, e xa e marigie binya, alako binyε yo naxa ba Ala xili ra, a nun a xa seriye ra.

² Konyi naxee marigi findixi danxaniyatɔee ra, na konyie naxa yo e marigi ma, a falafe ra a e ngaxakerenyie nan e ra. A lanma e xa e xa yaamari rabatu a fanyi ra dangife a singe ra, barima e na walife e ngaxakerenyi xanuxie nan bε.

I xa mixie xaran yi yaamarie ra.

³ Xa a sa li mixi nde xaranyi gbεtε nan tima, a mu bira won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi

xa masenyi tinxinxí fóxó ra, nun xaranyi naxan findixi Ala gbe ra,

⁴ na kanyi bara a yete igbo, a mu sese kolon. A xaxili mu fan. A xa wóyényi gbo, sónxóes rafan a ma. Na findima tóóne, lantareya, tóójége, siike,

⁵ tinxintaree xa sónxóes cónxóes, nun nóndi kolontareya. E diiné rawalima kóbiri fe nan na.

⁶ Diiné nan findima geeni ra mixie bé, naxee e wasasoma e sótose.

⁷ Won faxi dunija ma won bélèxée igeli nan na, won man sigama na ki né.

⁸ Xa baloe nun sose na won yi ra, won xa won wasaso na ra.

⁹ Kónó mixi naxan wama bannafe, na kanyi tantanma né, a suxu gantanyi ra, a fa mila a waxónfe jaaxie ma. Na waxónfe jaaxie nan mixie xun nakanama, e fa lóé.

¹⁰ Kóbiri xóli findixi fe kobi birin sanke nan na. Ndee to mila kóbiri ma, e naxa danxaniya bérin, e fa tóóro a jaaxi ra.

¹¹ Kónó i tan naxan findixi Ala xa mixi ra, i xa gbilen na fe móólie fóxó ra. I xa bira tinxinyi, Ala fe, danxaniya, xanunteya, dijé, nun bójé bérxiya fóxó ra.

¹² Danxaniya gere fanyi so. Kisi suxu, i xilixi naxan ma, i seedejóxoya tixi naxan ma fe ra seede wuyaxi ya xóri.

¹³ N bara i yamari Ala ya xóri, naxan nimase birin nabaloma, n bara i yamari Ala xa Mixi Sugandixi Isa ya xóri, naxan bara seedejóxoya fanyi ti Ponsi Pilati bé,

¹⁴ i xa Ala xa séríyé rabatu tinxinyi séniyéñxi ra han won Marigi Isa, Ala xa Mixi Sugandixi fa temui.

15 Ala nan fama Isa raminide a wama a xɔn ma waxati naxε.

Tantui Kanyi,

Mange Sɛnbɛma,

firin mu kafuxi naxan ma,

Mangee xa Mangε,

Marigie Marigi Ala,

16 naxan keren mu faxε kolon,

naxan xɔnyi na naiyalanyi ra,

adamadie mu naxan toxi,

adama mu nɔma naxan tode.

Binye nun sɛnbɛ na a bε abadan.

Amina.

17 I xa to bannamixie yamari a e naxa e yetε igbo, e man naxa e xaxili ti naafuli ra, barima naafuli mu buma. E xa e xaxili ti Ala nan na, naxan won kima se birin na alako won xa sεewa.

18 E xa fe fanyi raba. E xa kewali fanyi nan xa findi e xa bannaya ra. E xa mixi ki e harige ra e xa fonisireya xa fe ra.

19 Na birin kui e harige sɔtɔma ne yare naxan findima kisi yati yati ra e bε.

20 Timote, i xa mεen i fe ma naxan taxuxi i ra. I xa wɔyεnyi fufafu nun wule matanga.

21 Mixi ndee na falama a lɔnni, kɔnɔ lɔnni mu a ra. Na bara a niya e xa e kobe so danxaniya ra.

Ala xa hinne wo ra.

**Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)**

copyright © 2015 Mission Evangélique Réformée Néerlandaise et les Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Evangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2